Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πιθαν. ἐκ τοῦ *ἐκλεγώδιον*. Ἰδ. D. Philips, Glotta 35 (1956), 150-152. Ὁ τύπ. *γλιγούδια* καὶ παρὰ Γερμ.

Συνηθέστερον κατὰ πληθ. **1)** Γλύκυσμα, τράγημα, ὀρεκτικὸν ἀπὸ ξηρούς καρπούς, ὡς ἀμύγδαλα, κάρυα, λεπτοκάρυα κ.τ.τ., ἀλλὰ καὶ ὀπώρα Ἀνάφ. Ἄνδρ. Ἀστυπ. Δαρδαν. Ἤπ. Θήρ. Θρᾴκ. (Αἶν. Αὐδήμ. Μυριόφ. Σαρεκκλ. Σκόπ.) Ἴμβρ. Κάρπ. Κάσ. Κυκλ. Λέσβ. (Πάμφιλ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Μελέν.) Μεγίστ. Μύκ. Νίσυρ. Πελοπν. (Μεσσην.) Πάτμ. Προπ.(Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Ρόδ. Σαμοθρ. Σάμος Σίκιν. Σκῦρ. Σύμ. Σῦρ. Τσακων. (Χαβουτσ.) Χίος (Βροντ.) — Γ. Ψυχάρ., Στὸν ἴσκιο, 168—Κορ., Ἄτ. 4.81—*Λεξ.* Βάιγ. Πόπλετ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ.: *Δῶσ' του γλεούδια νὰ σωπήσῃ* Θήρ. *Δῶσ' τοῦ παιδιοῦ γκλεγκούδια* Μεσσην. *Ὁ ἀδερφός μου μοῦ ἤφερνε χιλιολοήτικα λεγκούδια* αὐτόθ. *Ἔφερεν ἐγκλεούδια τῶν μικρῶ* Ρόδ. *Μὲ τὰ γλεούδια δὲ χορταίνου, θέλου φαΐ* Σκῦρ. *Ἔλα νὰ σὲ δώσω γλεγούδια* Ἀρτάκ. Πάνορμ. *Στυλώνουν τραπέζι μὲ τὰ γκλεούδια καὶ πορτοκάλ-λι* Μεγίστ. *Τὰ κεράσματα τῆς βραδειᾶς ἦταν γλυκύσματα καὶ πολλὰ λεγούδια* Σαρεκκλ. *Ἡ babᾶς μας κ' ἡ μάννα μας σὶ ταγίζανε μ' αὐτὰ τὰ γλιγούδια γιὰ νὰ παχύνῃς* Αἶν. *Καὶ ἤπιναν ρακὶ κ' ἔτρωγαν μιζὲ λεβλεβλιά, ζαχάρ'τα καὶ λογιῶ τοῦ λογιῶ γλιγούδια* αὐτόθ. *Ἔχ' κι ἄλλα πουλλὰ φροῦτα κὶ γκλιούδια* Σάμ. *Τ' ἀγαπᾷς, βλέπου, τὰ γλιγούδια* Σαμοθρ. *Σὰ badριφτῇ κανείς, τρώ' κ'τσὰ τσὶ εἶνι εὔτου οὔλου οὔλου τ'ς badρειγιᾶς τοὺ γλιγούδ'* (*κ'τσὰ* = κουκκιὰ) Λέσβ. *Ὁ Κώστας ἤτανε γιὰ τὴ μάννα του ἄλλο σεκέρι, σωστὸ γλιγούδι.* Γ. Ψυχάρ., ἔνθ' ἀν. || Φρ. *Ἡ γριὰ μὲ τὰ γλιγούδια* (εἰρωνικῶς διὰ τὸν ἀγαπῶντα καθ' ὑπερβολὴν τὰ γλυκύσματα) Πάρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. *καλούδι, λειχουδιά, ξελιξίδι, ξαρέσκιο, ρεγάλο, φίλεμα.* **β)** Μεταφ., ὡραία, ἐπὶ γυναικὸς Θήρ. **γ)** Ἐπίσης μεταφ. ἐπὶ παιδός, ἀνόητος, κενός Σύμ.: *Εἶνε τον αὐτὸς ἕνα gλεούδι.*

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλεούδι* καὶ ὡς παρωνύμ. Σύμ.

δ) Τὰ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου ἢ τῆς βαπτίσεως κομιζόμενα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ἢ τοῦ ἀναδεκτοῦ κουφέτα, ἀμύγδαλα, πιστάκια, κάρυα καὶ λεπτοκάρυα, τιθέμενα ἐπὶ τοῦ προσκομιζομένου ἐπίσης πρὸς ζύμωσιν τῆς μελόπιττας ἀλεύρου Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ.: Ἄσμ.

Φέρ'τ γιὰ τίς κοπελιὲς | τὰ γκλιούδια τὶς χουφτιὲς Λιβύσσ.

2) Ἐκλεκτὸν ἔδεσμα Κρήτ. (Σητ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ποτὲ δὲ μ' ἐγλύκανες ἀποὺ τὰ λεγούδια σου* Σητ. *Ἄθρωπος δὲ δρώει ποτὲ ἀποὺ τὰ λεγούδια dου* αὐτόθ. *Δὲ bορεῖ νὰ τσῆ λειφτῇ τὸ γλιούδι* Ἀπύρανθ. **β)** Ἔδεσμα εἰς μικρὰ τεμάχια προσφερόμενον, λίχνευμα *Λεξ.* Περίδ. Βλαστ. 278 Δημητρ. Συνών. *λιχουδιά, μεζελίκι, μεζές.* **3)** Τιμαλφές, κόσμημα, ἰδίᾳ γυναικῶν Θήρ. Λέρ. Χίος (Νένητ. κ.ἀ.) *Λεξ.* Δημητρ.: *Ἤρτενε τὸ γκλεούδιν doῦ σπιδζοῦ μας* Λέρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Γερμ. Συνών. *μπιζού, πρεπάδι.* **β)** Πολύτιμον οἰκιακὸν σκεῦος Χίος (Νένητ. κ.ἀ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλεούδης* Ἀνάφ. Κέως καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλιούδης* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

γλεγουδιάζω ἀμάρτ. *γλεουδιάζω* Ἀνάφ. Θήρ. Κυκλ. *γλεουδιάζω 'μα* Τσακων. (Χαβουτσ.) *γκλεγουδιάζω* Ρόδ. *γκλεουδιάζω* Νίσυρ. *γκλεουδγιάζ-ζω* Νίσυρ. *γκλεουδgιάζ-ζω* Κῶς (Πυλ.) *γκλεουθκιάζ-ζω* Κῶς (Πυλ.) *γλιγουδιάζου* Σαμοθρ. Μέσ. *γλεουδιάζομαι* Κυκλ. Μετοχ. *γλεουδιασμένος* Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλεγούδι* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-άζω.*

1) Προσφέρω γλυκύσματα, ξηρούς καρπούς, φιλοδωρῶ ἔνθ' ἀν.: *Περνοῦσε ἕνα παιδὶ καὶ τὸ γλεούδιασα* Ἀνάφ. *Δοὺ γλιγουδιάζου λὶς 'ν ὥα κὶ καλούμαθι κὶ δὲ μᾶς ἀπουλείπ'* (*λὶς 'ν ὥα* = δὶς τὴν ὥρα, συχνὰ) Σαμοθρ. *Μὲ γλεούδιασε ἡ θεία μου* Θήρ. *Γλεούδιασε το τὸ παιδί, νὰ μὴν gλαίῃ* αὐτόθ. *Γλεουδιάζω'μα τὸ καβγὶ* (= φιλεύω μὲ γλυκύσματα τὸ παιδὶ Τσακων. (Χαβουτσ.) || Ἄσμ.

Πατέρα, ἀπὸ τὰ κόλλυα γκλεούδιασε καὶ ἄλλους,
ὅποιους θωρεῖς κι ὅποιους 'γαπᾷς, μικροὺς μὰ καὶ μεγάλους

(ἐκ μοιρολ.) Νίσυρ.

Τὴγ-Κεριακὴ γκλεούδιασε κουλλούρια 'ς τὰ παιδάκια,
γιὰ νὰ χαροῦσι τὰ μικρὰ τ' ἀθῶα πλασματάκια

(ἐκ μοιρολ.) αὐτόθ. Συνών. *φιλεύω.* **2)** Μεταφ., διορθῶ ἀγροτικὰ ἐργαλεῖα ὑποστάντα βλάβην Κῶς (Πυλ.): *Πῆα 'ς τὸ μάστορη νὰ γκλεουθκιάσω τὸ ἄλετρο, γιατὶ ἔσπασε.*

γλεγουδιάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. *γλιγουδιάρης* Ἄνδρ.—*Λεξ.* Ἠπίτ. Δημητρ. *γλιουδιάρης* Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλεγούδι*, παρὰ τὸ ὀπ. καὶ τύπ. *γλιγούδι*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-άρης.*

1) Ὁ ἀγαπῶν τὰ *γλεγούδια*, ἤτοι τὰ γλυκύσματα καὶ τοὺς ξηροὺς καρπούς. Ἄνδρ. **2)** Ὁ ἀγαπῶν τὰ ἐκλεκτὰ φαγητά, τὴν καλοφαγίαν *Λεξ.* Ἠπίτ. Συνών. *καλοφαγᾶς.* **3)** Ὁ λαίμαργος Ἄνδρ. — *Λεξ.* Ἠπίτ. Δημητρ. Συνών. *γλειφίτσης, λειχούδης, λειχουδιάρης.*

γλεγούδιασμα τό, ἀμάρτ. *γκλεούθκιασμα* Κῶς (Πυλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλεγουδιάζω.*

Ἡ ἐπιδιόρθωσις ἀγροτικῶν ἐργαλείων ὑποστάντων βλάβην.

γλεὴ ἡ, Πόντ. (Χόψ.) *γλεγὴ* Πόντ. (Χόψ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλεώνω.*

Τὸ πύον πληγῆς, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ ἡ πληγή. Ἄσμ.

Γαῖμαν ἔσταξεν, γλεγὴν 'κ ἐφάνθεν
ὅπου ἔσταξεν, ἐμυροστάθεν

(*'κ ἐφάνθεν* = δὲν ἐφάνη, *ἐμυροστάθεν* = ἐστάθη μῦρον, ἐπληρώθη ὑπὸ λαμπρᾶς εὐωδίας)

γλεῖμμα τό, Πελοπν.(Λακων.) Πόντ.(Ὄφ) Χίος—*Λεξ.* Δημητρ. *γλεῖμμαν* Κύπρ. Πόντ.(Κερασ. Οἰν. Τραπ. κ.ἀ.) — Δ. Λιπέρτ., Τζιυπρ. τραούδ., 2, 18 καὶ 134 *ἄγλειμμα* Ζάκ. Μακεδ. (Καταφύγ.) *γλεῖμμα* ἡ Παξ. Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλείφω*, παρὰ τὸ ὀπ. καὶ *ἀγλείφω.*

1) Λειχασμός, γλείψιμον Ζάκ. Κύπρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) *Λεξ.* Δημητρ. **2)** Τὸ ὑπόλειμμα τοῦ ἐκ τῆς χρήσεως λειωθέντος σάπωνος ἢ ἄλλου στερεοῦ ἀντικειμένου Κύπρ. Παξ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. κ.ἀ.): *Δὲν ἔχω οὔτε γλεῖμμα σαπούνι νὰ πλύνω τὸ ζακέτο μου* Παξ. *Δῶσ' με τὴ σαπωνί' τὸ γλεῖμμα* Ὄφ. *Ἀγόρασε λίο σαπώνι, ἕνα γλεῖμμα ἐπόμενε. Ντράν' καλὰ καὶ μὴν-ἐμπέφτῃ ἡ γλεῖμμα ἀσ' σὰ χέρια σου* αὐτόθ. || Φρ. *Ἐν τ' ἀφίνει γλεῖμμαν* (εἶναι κατὰ πάντα ὅμοιος) Κύπρ. Συνών. φρ. *Δὲν τ' ἀφίνει φτύμα. Εἶναι φτυστός.* || Ἄσμ.

Πορρίζια μιᾶς κολορριζιᾶς τέθκοιας τᾶεῖ πού πλαστοῦσιν,
γλεῖμμαν 'ἐν τῆς ἀφίν-νουσιν, ἀθκιοῦν τσαὶ 'πωροβοῦσιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ